

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA GRADA PLOČA

Tadić, Ivana

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:565066>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-27**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
GRADA PLOČA**

Mentor:
doc. dr. sc. Andrijana Rogošić

Student:
Ivana Tadić

Split, rujan, 2018.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	1
1.1. Problem i predmet rada.....	1
1.2. Cilj rada	1
1.3. Metode rada	2
1.4. Struktura rada.....	3
2. ZAKONODAVNI OKVIR PRORAČUNSKOG RAČUNOVODSTVA	4
2.1. Korisnici proračuna	4
2.2. Zakon o proračunu.....	5
2.3. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu	8
2.3.1. Poslovne knjige	8
2.3.2. Knjigovodstvene isprave	9
2.3.3. Primjena računskog plana	10
2.4. Pravilnik o proračunskom nadzoru.....	11
2.5. Zakon o fiskalnoj odgovornosti.....	12
3. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PRORAČUNSKIH SUBJEKATA ..	13
3.1. Bilanca	13
3.2. Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima	14
3.3. Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj osnovi.....	15
3.4. Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza	15
3.5. Izvještaj o obvezama	16
3.6. Bilješke uz financijske izvještaje	17
3.7. Konsolidirani financijski izvještaji	20
3.8. Predaja i objava financijskih izvještaja.....	23
4. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA GRADA PLOČA.....	25
4.1. Horizontalna analiza	25
4.2. Vertikalna analiza	30
5. ZAKLJUČAK.....	38

LITERATURA.....	39
SAŽETAK	40
SUMMARY	40
PRILOZI.....	41

1. UVOD

1.1. Problem i predmet rada

Problem je najvažniji element svakog istraživanja te on zapravo predstavlja razlog zbog kojeg se istraživanje uopće provodi. Problem, a ujedno i predmet ovog rada predstavlja analiza financijskih izvještaja proračunskih korisnika i subjekata, konkretno bazirano na primjeru grada Ploča.

Pod pojmom proračunskih korisnika se smatraju javne institucije koje svoje materijalne rashode ili rashode za zaposlene financiraju iz državnog ili lokalnog i regionalnog proračuna. Financijski izvještaji su izvještaji koji daju istinit i fer pregled financijskog stanja i financijskog prometa nekog poslovnog subjekta tijekom određenog razdoblja. Kada se radi o sastavljanju financijskih izvještaja proračunskih korisnika treba se obratiti pozornost na specifičnosti proračunskog računovodstva te načela po kojima se provodi, a to su; točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Specifičnost proračunskog računovodstva proizlazi iz primjene modificiranog načela nastanka događaja, a to znači da se prihodi priznaju onda kada su naplaćeni, a rashodi u trenutku nastanka poslovnog događaja. Glavna razlika između proračunskog računovodstva i računovodstva poduzetnika je u tome što korisnici proračunskog računovodstva ne obavljaju svoje aktivnosti s ciljem ostvarivanja dobiti.

1.2. Cilj rada

Cilj ovog rada je prikazivanje, pojašnjavanje te analiziranje financijskih izvještaja proračunskih subjekata temeljeno na primjeru grada Ploča. U ovom radu će se navesti te detaljnije opisati financijski izvještaji koje proračunski subjekti trebaju sastavljati tijekom obavljanja svojih aktivnosti. Također, objasniti će se sama svrha i važnost sastavljanja tih izvještaja za sve njihove korisnike te važnost prikupljanja informacija potrebnih za provođenje procesa

odlučivanja. Osim financijskih izvještaja u ovom radu će biti prikazan i regulatorni okvir proračunskog računovodstva odnosno tko su uopće korisnici ovog računovodstva te kojim je zakonima i propisima reguliran njihov rad.

1.3. Metode rada

Tijekom izrade ovog rada korištene su različite znanstvene metode, a to su; metoda analize i sinteze, metoda studija slučaja, metoda deskripcije, metoda kompilacije i komparativna metoda. Svaka od tih metoda će biti objašnjena u nastavku¹:

Metoda analize je postupak znanstvenog istraživanja i objašnjenja stvarnosti putem raščlanjivanja složenih misaonih tvorevina (pojmova, sudova i zaključaka) na njihove jednostavnije sastavne dijelove i elemente i izučavanje svakog dijela za sebe i u odnosu na druge dijelove, odnosno cjeline.

Metoda sinteze je metoda koja podrazumijeva spajanje, sastavljanje jednostavnih misaonih tvorevina u složene ili složenijih u još složenije, povezujući izdvojene elemente, pojave, procese i odnose u jedinstvenu cjelinu u kojoj su njezini dijelovi uzajamno povezani.

Metoda studija slučaja je postupak kojim se izučava neki pojedinačni slučaj iz određenog znanstvenog područja.

Metoda deskripcije je postupak jednostavnog opisivanja ili ocrtavanja činjenica, procesa i predmeta u prirodi i društvu te njihovih empirijskih potvrđivanja odnosa i veza, ali bez znanstvenog tumačenja i objašnjavanja.

Metoda kompilacije je postupak preuzimanja tuđih rezultata znanstvenoistraživačkog rada, odnosno tuđih opažanja, stavova, zaključaka i spoznaja.

Komparativna metoda je postupak uspoređivanja istih ili srodnih činjenica, pojava, procesa i odnosa, odnosno utvrđivanje njihove sličnosti u ponašanju i intenzitetu i razlika među njima.

¹ Zelenika R. (2000): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka

1.4. Struktura rada

Ovaj rad se sastoji od pet dijelova. Prvi dio čini uvod u kojem je pobliže objašnjen predmet ovog rada, cilj rada, metode koje su korištene pri izradi cijelog rada te sama struktura rada. Drugi dio se odnosi na regulatorni okvir proračunskog računovodstva kako bi se što bolje shvatila svrha ovog rada te upoznali zakoni i pravilnici koji se primjenjuju u radu proračunskih subjekata. Treći dio predstavlja financijske izvještaje koje proračunski subjekti imaju obvezu sastavljati te vrijeme i način njihove predaje i objave. U četvrtom dijelu će biti prikazani i analizirani financijski izvještaji grada Ploča. Peti dio se sastoji od zaključka koji se donosi na temelju cjelokupnog istraživanja i analize, popisa literature te sažetka cijelog ovog rada na hrvatskom i engleskom jeziku.

2. ZAKONODAVNI OKVIR PRORAČUNSKOG RAČUNOVODSTVA

2.1. Korisnici proračuna

Proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave te način vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika su utvrđeni Pravilnikom o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika.²

Pod pojmom proračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave se smatraju državna tijela, ustanove, vijeća manjinske samouprave, proračunski fondovi i mjesna samouprava čiji se rashodi za zaposlene i/ili materijalni rashodi osiguravaju u proračunu.

Pod pojmom izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave se smatraju izvanproračunski fondovi, trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima država odnosno jedinica lokalne i regionalne samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje.³

Registar je popis proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave.

² Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave, Narodne novine, Zagreb (2009), br. 128/09 čl.1

³ Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave, Narodne novine, Zagreb (2009), br. 128/09 čl. 2

Proračunski korisnici državnog proračuna odnosno proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave su oni koji zadovoljavaju sljedeće uvjete:⁴

- kojih je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i regionalne samouprave, - koji ostvaruju prihode iz državnog proračuna i/ili temeljem javnih ovlasti, zakona i drugih propisa, pri čemu ti prihodi iznose 50% ili više od ukupnih prihoda, odnosno oni kojima je izvor prihoda proračun jedinica lokalne i regionalne samouprave u iznosu od 50% ili više te
- koji su navedeni u Registru.

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave su oni koji zadovoljavaju sljedeće uvjete:⁵

- u kojima Republika Hrvatska i/ili jedinica lokalne i regionalne samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje,
- kojima su jedan od izvora financiranja doprinosi i/ili namjenski prihodi te
- koji su navedeni u Registru.

2.2. Zakon o proračunu

Proračun je plan poslovanja nekog subjekta odnosno dokument kojim se procjenjuju godišnji prihodi i primici te rashodi i izdaci.

Prihodi predstavljaju povećanja ekonomskih koristi u obliku priljeva novca i novčanih ekvivalenata. Rashodi su smanjenja ekonomskih koristi u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza. Primici su priljevi novca i novčanih ekvivalenata po svim osnovama, a izdaci su odljevi novca i novčanih ekvivalenata.

⁴ Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave, Narodne novine, Zagreb (2009), br.128/09 čl. 4

⁵ Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave, Narodne novine, Zagreb (2009), br. 128/09 čl.5

Državni proračun donosi Hrvatski Sabor, a proračun vrijedi samo za godinu u kojoj se donese. Tri su glavne funkcije proračuna:

- prikazuje najvažnije ciljeve države u fiskalnoj godini
- služi kao instrument kojim država utječe na ekonomsko stanje zemlje
- služi kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava.

Ovim se Zakonom uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna, upravljanje imovinom i dugovima, upravljanje javnim dugom, zaduživanje i jamstvo države te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski odnosi u javnom sektoru, računovodstvo, proračunski nadzor i druga pitanja vezana uz upravljanje javnim financijama.⁶ Odredbe ovog Zakona se primjenjuju na državni proračun, proračun jedinica lokalne i regionalne samouprave, proračunske korisnike državnog proračuna i na proračunske korisnike proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave.

Proračun se donosi i izvršava u skladu s načelima jedinstva i točnosti proračuna, jedne godine, uravnoteženosti, obračunske jedinice, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanje i transparentnosti, a koji su objašnjeni u nastavku;⁷

Načelo jedinstva i točnosti proračuna - u proračunu se prihodi i primici, rashodi i izdaci iskazuju po bruto-načelu te se sredstva za financiranje rashoda, funkcija i programa proračunskih i izvanproračunskih korisnika koriste u visini utvrđenoj proračunom.

Načelo jedne godine - proračun se donosi za jednu godinu i vrijedi samo za nju odnosno za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca.

Načelo uravnoteženosti - ukupni prihodi i primici moraju pokrivati ukupne rashode i izdatke. Ukoliko tijekom proračunske godine, zbog nepredviđenih okolnosti, dođe do njihove promjene trebaju se pronaći novi prihodi i primici ili rashodi i izdaci.

Načelo obračunske jedinice - prihodi, primici, rashodi i izdaci te financijski izvještaji moraju biti iskazani u kunama.

Načelo univerzalnosti - prihodi i primici služe za pokrivanje rashoda i izdataka.

⁶ Zakon o proračunu, Narodne novine, Zagreb (2008), br. 87/08 čl.1

⁷ Zakon o proračunu, Narodne novine, Zagreb (2008), br. 87/08 čl.4- čl.12

Načelo specifikacije - prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni po ekonomskoj klasifikaciji iskazani prema izvorima, a rashodi i izdaci moraju biti raspoređeni prema proračunskim klasifikacijama te uravnoteženi s prihodima i primicima.

Načelo dobrog financijskog upravljanja – proračunska sredstva moraju se koristiti u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Načelo transparentnosti – proračun, projekcije, izmjene i dopune proračuna i projekcije te odluka o privremenom financiranju moraju se objavljivati u Narodnim novinama.

Izvršno tijelo je odgovorno svojem predstavničkom tijelu za pravilno planiranje i izvršavanje proračuna, a odgovorna osoba za pravilno planiranje i izvršavanje proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave.

Što se tiče sadržaja proračuna, proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela, a na razini jedinica lokalne i regionalne samouprave i od plana razvojnih programa. Opći dio proračuna čini Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja, a posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka proračunskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.⁸ Plan razvojnih programa je dokument jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sastavljen za trogodišnje razdoblje, koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna.⁹

Postupak donošenja proračuna započinje s Ministarstvom financija odnosno upravnim tijelom za financije koje razmatra prijedloge te usklađuje financijske planove s procijenjenim prihodima i primicima. Nakon razmotrenih prijedloga Ministarstvo financija izrađuje nacrt proračuna i projekciju za sljedeće dvije godine te ih dostavlja Vladi (poglavarstvu) koja utvrđuje prijedlog proračuna i projekcija te ih podnosi Saboru (predstavničkom tijelu) koji daje konačnu odluku o proračunu.

⁸ Zakon o proračunu, Narodne novine, Zagreb (2008), br. 87/08 čl. 16

⁹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu, Narodne novine, Zagreb (2012), čl.1

2.3. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu

Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu definiraju se knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, organizacija knjigovodstva, sadržaj računa Računskog plana i druga područja koja se odnose na proračunsko računovodstvo.¹⁰ Proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a koje se temelji na načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

2.3.1. Poslovne knjige

Poslovne knjige koje su proračunski korisnici obvezni voditi su: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. **Dnevnik** je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Oblik i sadržaj dnevnika nisu propisani, no trebao bi sadržavati podatke o:

- datumu nastanka promjene
- datumu na temelju kojeg je knjiženo
- opisu nastale promjene
- vrijednosti promjene.

Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.¹¹ Oblik i sadržaj ove knjige nisu propisani.

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.¹²

Pomoćne knjige se raščlanjuju na dvije temeljne grupe, a to su analitičke evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani objedinjeno i druge pomoćne evidencije.

Proračunski korisnici svoje poslovne knjige otvaraju početkom proračunske godine ili danom osnivanja, a zaključuju ih na kraju proračunske godine s tim da se dnevnik i glavna knjiga moraju čuvati još najmanje jedanaest godina, a pomoćne knjige najmanje sedam godina.

¹⁰ Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, Zagreb (2014), br. 124/14 čl.1

¹¹ Skupina autora, Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, III. izmijenjena i dopunjena naklada, RRIFPlus Zagreb, 2011., str. 98.

¹² Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, Zagreb (2014), br. 124/14, čl.7

2.3.2. Knjigovodstvene isprave

Knjigovodstvena isprava je pisani ili memorirani elektronični dokaz o nastaloj poslovnoj promjeni.

Knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava je vjerodostojna kada potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj, a uredna isprava je ona iz koje se nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj.

Obilježja knjigovodstvene isprave su:¹³

- nastaje na mjestu na kojem nastaje poslovni događaj koji ona predstavlja. No, knjigovodstvena isprava može nastati i u knjigovodstvu.
- treba imati sadržaj koji nedvojbeno i istinito predstavlja poslovni događaj
- treba imati sve podatke potrebne za unos u poslovne knjige
- sastavlja se u jednom primjerku ili više primjeraka.

Knjigovodstvene isprave čuvaju se kao izvorne isprave ili na nositelju elektroničkog zapisa ili nositelju mikrografske obrade, a u sljedećim rokovima:¹⁴

- trajno se čuvaju obračunske isprave u vezi s plaćama ili analitička evidencija plaća,
- najmanje jedanaest godina čuvaju se isprave na temelju kojih su uneseni podaci u dnevnik i glavnu knjigu,
- najmanje sedam godina čuvaju se isprave na temelju kojih su uneseni podaci u pomoćne knjige.

¹³ Skupina autora, Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, III. izmijenjena i dopunjena naklada, RRIFPlus Zagreb, 2011., str. 95.

¹⁴ Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, Zagreb (2014), br.124/14, čl.12

2.3.3. Primjena računskog plana

Na računima računskog plana iskazuju se sve poslovne promjene koje imaju odraza na imovinu, obveze, prihode, rashode, primitke, izdatke i izvore kod obveznika primjene proračunskog računovodstva.¹⁵

Računi su razvrstani na: razrede, skupine, podskupine, odjeljke i osnovne račune.

Računski plan sadrži 10 sljedećih razreda:

Tablica 1: Razredi u računskom planu za proračunsko računovodstvo

RAZRED	
Brojčana oznaka	Naziv razreda
0	Nefinancijska imovina
1	Financijska imovina
2	Obveze
3	Prihodi poslovanja
4	Rashodi poslovanja
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova
6	Prihodi poslovanja
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja
9	Vlastiti izvori

Izvor: Skupina autora, Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, III. izmijenjena i dopunjena naklada, RRIFPlus Zagreb, 2011., str. 126.

Ovim Pravilnikom je također utvrđeno da proračunski korisnici na početku poslovanja i na kraju poslovne godine moraju popisati imovinu i obveze te navesti njihove pojedinačne vrijednosti.

U uvodu je već navedeno da se prihodi i rashodi u proračunskom računovodstvu iskazuju uz primjenu modificiranog načela nastanka događaja, a ovaj Pravilnik pobliže objašnjava što znači ovo načelo:¹⁶

- ne iskazuje se rashod amortizacije nefinancijske dugotrajne imovine,
- ne iskazuju se prihodi i rashodi uslijed promjena vrijednosti nefinancijske imovine,

¹⁵ Skupina autora, Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, III. izmijenjena i dopunjena naklada, RRIFPlus Zagreb, 2011., str. 126.

¹⁶ Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine, Zagreb (2014), br.124/14, čl.20

- prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju u kojemu su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti,
- rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju,
- rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine se priznaju u trenutku nabave i u visini njene nabavne vrijednosti,
- za donacije nefinancijske imovine iskazuju se prihodi i rashodi.

2.4. Pravilnik o proračunskom nadzoru

Ovim se Pravilnikom uređuju ciljevi, djelokrug, sadržaj, način i uvjeti obavljanja proračunskog nadzora, tijela, odnosno odgovorne osobe kojima je inspektor proračunskog nadzora dužan dostaviti zapisnik o obavljenom proračunskom nadzoru, ovlaštene osobe proračunskog nadzora i mjere proračunskog nadzora.¹⁷

Proračunski nadzor je inspekcijski nadzor zakonitosti, svrhovitosti i pravodobnosti korištenja proračunskih sredstava, pravodobnosti i potpunosti naplate prihoda i primitaka iz nadležnosti proračunskih korisnika i tijela jedinica lokalne i područne samouprave te inspekcijski nadzor pridržavanja i primjene zakona i drugih propisa koji imaju utjecaj na proračunska sredstva i sredstva iz drugih izvora.¹⁸

Odluku o obavljanju proračunskog nadzora donosi ministar financija, a provodi se za tekuću godinu ili se u nekim određenim okolnostima može provoditi i za protekla razdoblja.

¹⁷ Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom nadzoru, Narodne novine, Zagreb (2015), br. 57/15, čl.1

¹⁸ Pravilnik o proračunskom nadzoru, Narodne novine, Zagreb (2013), br.71/13, čl.2

2.5. Zakon o fiskalnoj odgovornosti

Hrvatski Sabor je 2010. godine donio Zakon o fiskalnoj odgovornosti koji stupa na snagu od 2011. godine.

Ovim se Zakonom određuju pravila kojima se ograničava državna potrošnja, jača odgovornost za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstava te jača sustav kontrola i nadzora radi osiguranja fiskalne odgovornosti.¹⁹

Cilj ovog Zakona je osiguranje i održavanje fiskalne odgovornosti, transparentnosti održivosti i srednjoročnih i dugoročnih javnih financija. Ovaj cilj se postiže uspostavljanjem i jačanjem fiskalnih pravila i pravila za osiguranje fiskalne odgovornosti na temelju kojih Vlada Republike Hrvatske utvrđuje i provodi fiskalnu politiku.²⁰

¹⁹ Zakon o fiskalnoj odgovornosti, Narodne novine, Zagreb (2010), br. 139/10, čl.1

²⁰ Zakon o fiskalnoj odgovornosti, Narodne novine, Zagreb (2010), br. 139/10, čl.2

3. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PRORAČUNSKIH SUBJEKATA

Kako bi se moglo uspješno planirati i voditi poslovanje subjekata nužna je adekvatna informacijska podloga zainteresiranim unutarnjim i vanjskim korisnicima. Adekvatna informacijska podloga podrazumijeva predočenje relevantnih i pouzdanih informacija u obliku razumljivom korisnicima kojima je namijenjeno. Te informacije nastaju u računovodstvu, a krajnji proizvod računovodstva su financijski izvještaji koji su potrebni za donošenje upravljačkih odluka. Budući da financijski izvještaji imaju veliku ulogu u analizi poslovanja, informiranju velikog broja korisnika, donošenju upravljačkih odluka, moraju istinito i pošteno prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poslovnog subjekta.

Cilj financijskih izvještaja u proračunskom računovodstvu je pružiti informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

U proračunskom računovodstvu se sastavljaju sljedeći financijski izvještaji:

- bilanca
- izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima
- izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji
- izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza
- izvještaj o obvezama.

Osoba odgovorna za sastavljanje ovih izvještaja je ona koja rukovodi službom računovodstva proračuna, proračunskog i izvanproračunskog korisnika ili osoba kojoj je povjereno vođenje računovodstva.

3.1. Bilanca

Bilanca je sustavni, vrijednosno iskazan pregled imovine, obveza i vlastitih izvora na određeni dan (za proračunsku godinu na dan 31.prosinca).

Bilancu čine salda računa iz sljedećih razreda: 0- Nefinancijska imovina, 1- Financijska imovina, 2- Obveze i 9- Vlastiti izvori. Bilanca daje uvid u podatke o financijskoj neto vrijednosti i neto

vrijednosti. Financijska neto vrijednost dobije se tako da se financijska imovina (saldra računa razreda 1) umanjati za obveze (saldra računa razreda 2). Neto vrijednost se dobije tako da se ukupna imovina (saldra računa razreda 0 i razreda 1) umanjati za obveze (saldra računa razreda 2). Promjena neto vrijednosti pokazatelj je održivosti fiskalnih aktivnosti proračuna.

Bilanca se sastavlja na obrascu BIL, a potrebno je postojanje ravnoteže između imovine (aktive) iskazane na AOP-u 001 i obveza i vlastitih izvora (pasive) iskazanih na AOP-u 162. Pri sastavljanju obrasca BIL unose se sljedeći podaci: stupac 1- broj računa iz Računskog plana, stupac 2- naziv računa, stupac 3- AOP oznaka, stupac 4- stanje 1.siječnja godine za koju se sastavlja izvještaj, stupac 5- stanje 31. prosinca proračunske godine i stupac 6- indeks promjene stanja.²¹

3.2. Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima je izvještaj u kojem se za izvještajno razdoblje iskazuju podaci o prihodima, rashodima, promjenama na nefinancijskoj imovini i promjenama na financijskoj imovini i obvezama.

U ovaj financijski izvještaj se unose prometi računa iz sljedećih razreda: razred 3- Rashodi poslovanja, razred 4- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine, razred 5- Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova, razred 6- Prihodi poslovanja, razred 7- Prihodi od prodaje nefinancijske imovine te razred 8- Primici od financijske imovine i zaduživanja. Također se unose i stanja određenih računa iz razreda 0, razreda 1. razreda 2 i razreda 9.²²

Ovaj financijski izvještaj se sastavlja na obrascu PR – RAS, a sadržaj obrasca je sljedeći: stupac 1- broj računa iz Računskog plana, stupac 2- naziv, stupac 3- AOP oznaka, stupac 4- ostvareno u izvještajnom razdoblju prethodne godine, stupac 5- ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine, stupac 6- indeks ostvarenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

²¹ Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o, Zagreb, 2011., str. 39

²² Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2011., str. 42

3.3. Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj osnovi

Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji omogućuje prikaz namjene za koje su se koristila određena sredstva. U ovom izvještaju se vrši samo klasifikacija rashoda poslovanja i rashoda za nabavu nefinancijske imovine, a nastali izdaci se ne klasificiraju. Vrlo je važan izvještaj za poboljšanje kontrole učinkovitosti trošenja sredstava.

Ovaj izvještaj se sastavlja za proračunsku godinu i na obrascu RAS-funkcijski, a sadržaj mu čine sljedeći podaci: stupac 1- broj računa iz Računskog plana, stupac 2- naziv računa, stupac 3- AOP oznaka, stupac 4- ostvareno u prethodnoj godini, stupac 5- ostvareno u tekućoj godini i stupac 6- indeks ostvarenja u odnosu na prethodnu godinu.

Iznosi koji se upisuju u stupce 4 i 5 moraju odgovarati ukupno iskazanim rashodima poslovanja i rashodima za nabavu nefinancijske imovine u obrascu PR-RAS.²³

Funkcije prema kojima se rashodi klasificiraju su sljedeće: Opće javne usluge, Obrana, Javni red i sigurnost, Ekonomski poslovi, Zaštita okoliša, Usluge unapređenja stanovanja i zajednice, Zdravstvo, Rekreacija, kultura i religija, Obrazovanje i Socijalna zaštita.

3.4. Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza

Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza obuhvaća promjene u vrijednosti (revalorizaciji) koje mogu biti rezultat inflacije ili promjena u tržišnoj vrijednosti imovine odnosno obveza, ali najčešće se pojavljuju neki drugi poslovni događaji koji utječu na neto vrijednost, a nisu rezultat aktivnosti.

Promjene u obujmu najčešće su rezultat početka priznavanja odnosno prestanka priznavanja imovine i drugih promjena u količini i kvaliteti već priznate imovine. Druge promjene u obujmu nastaju zbog sljedećih događaja: izvanrednih događaja (potresi, poplave, požari, otpis

²³ Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o, Zagreb, 2011., str. 66

potraživanja, nepredviđeno zastarijevanje i/ili propadanje imovine), nepredviđenih šteta (znatni gubitci inventara zbog požara, krađe i slično) i prirodnog prirasta.²⁴

Ovaj izvještaj se sastavlja na Obrascu P- VRIO, u njega se unose podaci o događajima koji su utjecali na promjene imovine i obveze, a nisu rezultat transakcija. U Obrazac P- VRIO se unose sljedeći podaci: stupac 1- broj računa iz Računskog plana, stupac 2- naziv računa, stupac 3- AOP oznaka, stupac 4- iznos povećanja i stupac 5- iznos smanjenja.

Pojedinačni događaji unose se u Obrazac kao smanjenje ili povećanje u vrijednosti i obujmu imovine i obveza. Te promjene se evidentiraju na odgovarajućim računima imovine ili obveza, u korist ili na teret računa u podskupini 915. Svaka evidentirana promjena se s računa podskupine 915 prenosi u korist ili na teret vlastitih izvora, tako da na kraju obračunskog razdoblja račun podskupine 915 nema stanja.²⁵

3.5. Izvještaj o obvezama

Izvještaj o obvezama predstavlja pregled ukupnih obveza, podmirenih obveza, neizmirenih obveza proračuna odnosno proračunskih korisnika na određeni dan prema rokovima dospijeća i zadanoj strukturi.²⁶

U ovom izvještaju se podaci o povećanju odnosno smanjenju obveza evidentiraju posebno za svaku vrstu ; Međusobne obveze proračunskih korisnika, Obveze za rashode poslovanja, Obveze za nabavu nefinancijske imovine i Obveze za financijsku imovinu.

Podaci o dospelim obvezama mogu se evidentirati i prema nastalom prekoračenju 1 od 60 dana; 61 do 180 dana; 181 do 360 dana i preko 360 dana.

²⁴ Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2011., str. 76

²⁵ Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2011., str. 80

²⁶ Milić A., (2014), izvještaj o obvezama, Riznica br.2, Zagreb, str. 2-3

Obrazac na kojem se sastavlja ovaj izvještaj se naziva Obveze, a sadrži podatke o stanju obveza na početku izvještajnog razdoblja, povećanju obveza u izvještajnom razdoblju, podmirenim obvezama u izvještajnom razdoblju i o stanju obveza na kraju izvještajnog razdoblja.

Točno popunjavanje i dostava prema propisanim rokovima od iznimne je važnosti jer izvještaj o obvezama kao financijski izvještaj proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika središnjeg i lokalnog proračuna daje kompletan pregled obveza na kraju izvještajnog razdoblja i pružaju uvid u niz vrlo bitnih informacija koje omogućavaju kvalitetnije donošenje odluka.²⁷

3.6. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje čine sastavni dio temeljnih financijskih izvještaja, a njihovim korisnicima pružaju informacije kojih nema u ostalim temeljnim izvještajima i/ili one informacije koje dodatno razrađuju i objašnjavaju pojedine pozicije temeljnih financijskih izvještaja.

One su važan izvor informacija svim korisnicima za lakše razumijevanje financijskog stanja i ocjenu uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva poslovanja, a mogu se izraziti riječima, brojevanim prikazom, opisivanjem ili kombinacijom, ili pak mogu biti prikazane tablicama, slikama ili grafovima.

Zaglavlje Bilješki uz financijske izvještaje treba sadržavati sljedeće podatke:²⁸

- Naziv obveznika
- Poštanski broj i mjesto- sjedište obveznika
- Adresa sjedišta
- Šifra županije, grada ili općine
- Broj RKP-a
- Matični broj
- Osobni identifikacijski broj- OIB
- Razina- 11, 12, 13, 21, 22, 23, 31, 41 ili 42
- Razdjeli
- Šifra djelatnosti

²⁷ Milić A., (2014), izvještaj o obvezama, Riznica br.2, Zagreb, str. 2-3

²⁸ Milić A., (2014), izvještaj o obvezama, riznica br.2, Zagreb, str. 10

- Oznaka razdoblja – proračunska godina za koju se sastavljaju Bilješke uz financijske izvještaje

Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu su propisane obvezne **Bilješke uz Bilancu**, a to su:²⁹

- Pregled stanja i rokova dospijeca dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih zajmova i financijskih najмова (leasing) na propisanim tablicama koje su sastavni dio Pravilnika o izvještavanju (Tablica 1. Dani zajmovi i primljene otplate, Tablica 2. Primljeni krediti i zajmovi te otplate, Tablica 3. Primljeni robni zajmovi i financijski najmovi)
- Pregled dospjelih kamata na kredite i zajmove (Tablica 4. Dospjele kamate na kredite i zajmove)
- Pregled ostalih ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično)

Obveznik koji ima iskazane u Bilanci dane i primljene dugoročne i kratkoročne kredite i zajmove te pripadajuće kamate dužan je popuniti tražene podatke u tablicama. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave predaju tablice u elektroničkom obliku Ministarstvu financija do 15. veljače tekuće za prethodnu godinu.³⁰

Prema članku 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u **Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima** potrebno je navesti razloge zbog koji je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine.³¹

Posebno je potrebno obrazložiti ukoliko indeks za pojedine prikazane podatke prethodne ili tekuće proračunske godine nije iskazan. Razlog tome je što nema usporednog podatka za drugu

²⁹ Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2011., str. 90

³⁰ Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2011., str. 90

³¹ Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2011., str. 90

godinu. U tom slučaju se radi o novom prihodu ili primitku, ili rashodu i izdatku u odnosu na prethodnu godinu ili se podatak prethodne godine nije pojavio u tekućoj.³²

Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji sadrže rashode razvrstane prema njihovoj namjeni. Prema funkcijskoj klasifikaciji razvrstavaju se rashodi poslovanja razreda 3 i rashodi za nabavu nefinancijske imovine razreda 4. U **Bilješkama uz Obrazac RAS-funkcijski** treba pojasniti funkciju prema kojoj se razvrstani rashodi razreda 3 i 4.³³

Pravilnikom je propisano da **Bilješke uz Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza** daju pregled otpisanih potraživanja, otpisanih obveza (dugova) s opisom razloga i objašnjavaju značajnije promjene u vrijednosti i obujmu imovine i obveza.

Obrazac Obveze popunjava se temeljem podataka iz bruto bilance razreda 2- Obveze, ali je za popunjavanje određenih pozicija potrebno analitički razraditi obveze koje su nastale tijekom godine, ili koje su prenesene kao početno stanje iz prethodne godine.³⁴

Jedinice lokalne i regionalne samouprave uz financijske izvještaje za proračunsku godinu sastavljaju obveznu **Bilješku Izvještaj jedinica lokalne i regionalne samouprave o vlasničkim udjelima/neto imovini** na Obrascu UDJ.

Obrazac UDJ se predaje u elektroničkom obliku Ministarstvu financija do 25. veljače za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca prethodne godine, a 20 dana po isteku izvještajnog razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka, od 1. travnja do 30. lipnja i od 1. srpnja do 30. rujna samo u slučaju nastalih promjena u vlasničkim udjelima.³⁵

U Obrazac UDJ unosi se puni naziv trgovačkog društva i ustanove u kojem jedinica lokalne i regionalne samouprave ima vlasništvo, ukupni kapital trgovačkog društva te udio jedinice lokalne i regionalne samouprave u postocima zaokruženo na dvije decimale. Podatak o uvrštenju na

³² Milić A., (2014), Izvještaj o obvezama, Riznica br.2, Zagreb, str. 13

³³ Nikić J., (2018), Bilješke uz financijske izvještaje, Riznica br.1, Zagreb, str. 44

³⁴ Nikić J., (2018), Bilješke uz financijske izvještaje, Riznica br.1, Zagreb, str. 44

³⁵ Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine, Zagreb (2015), br. 3/15, čl. 17

tržištu kapitala popunjava se samo za dionička društva koja se nalaze ili ne nalaze na nekoj od kotacija tržišta kapitala. Za njih je potrebno navesti i broj dionica.³⁶

Obveznici izvještavanja su jedinice lokalne i područne samouprave (gradovi, općine i županije) koje Ministarstvu financija dostavljaju objedinjene podatke o svom vlasništvu te vlasništvu njihovih proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Predmet ovog izvještaja je vrijednost stanja udjela u vlasništvu, transakcije koje dovode do promjene strukture vlasništva, ostale prilagodbe koje dovode do promjena u vlasništvu te dividende.³⁷

3.7. Konsolidirani financijski izvještaji

Konsolidirani financijski izvještaji u sustavu proračuna su izvještaji u kojima se podaci za više međusobno povezanih proračuna i/ili proračunskih korisnika prezentiraju kao da se radi o jedinstvenom subjektu.³⁸

Nakon predaje pojedinačnih godišnjih financijskih izvještaja proračuna, nadležnih ministarstava i proračunskih korisnika izrađuju se i predaju konsolidirani izvještaji, a njihov cilj je pružiti informacije o općoj državi/općem proračunu kao cjelini.

Pretpostavke za konsolidaciju su primjena istih računovodstvenih načela priznavanja poslovnih promjena, događaja i transakcija, procjene i vrednovanja imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i prezentiranje financijskih izvještaja- svih sastavnica konsolidacijske grupe.³⁹

U ovim izvještajima potrebno je u potpunosti obuhvatiti svu imovinu, obveze, vlastite izvore, prihode i primitke, rashode i izdatke subjekata koji su uključeni u konsolidaciju, a u cijelosti

³⁶ Nikić J. (2018), Bilješke uz financijske izvještaje, Riznica br. 1, str. 45

³⁷ Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2011., str. 91

³⁸ Milić A. (2018), Konsolidirani financijski izvještaji u sustavu proračuna za 2017. godinu, Riznica br.2, str. 7

³⁹ Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2011., str. 96

eliminirati unutargrupne transakcije, ali i unutargrupna salda, kao posljedice međusobnih transakcija.

Konsolidirana Bilanca na Obrascu BIL mora iskazivati podatke o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora razdjela/jedinice lokalne i regionalne samouprave i proračunskih korisnika u njihovoj nadležnosti kao da se radi o jednoj cjelini.⁴⁰

Postupak konsolidacije ovih podataka se provodi **zbrajanjem svih istih pozicija** iz pojedinačnih obrazaca BIL, ali je potrebno **eliminirati sva međusobna potraživanja i obveze** korisnika.

U **konsolidiranom Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima** iskazuju se ukupno ostvareni prihodi i rashodi, primici i izdaci na razini grupe po pojedinim pozicijama izvještaja.⁴¹

Prvi korak konsolidacije ovog izvještaja je **zbrajanje** svih istih pozicija iz pojedinačnih izvještaja proračuna/proračunskih korisnika, zatim **usklađivanje iznosa** na računima u pojedinačnim izvještajima koji ulaze u proces konsolidacije te se na kraju vrši **eliminacija** međusobnih prihoda, rashoda, primitaka i izdataka.

Konsolidacija Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji se obavlja na jednostavan način koji najprije obuhvaća **zbrajanje** podataka iz pojedinačnih izvještaja korisnika i nadležnih razdjela pa nakon toga **eliminiranje** potrebnih podataka.

Između iznosa rashoda prikazanih u ovom izvještaju i iznosa rashoda prikazanih u konsolidiranom izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, mora postojati ravnoteža.

U **konsolidiranom Izvještaju o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza** se iskazuju sve promjene u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, koje su utjecale na smanjenje ili povećanje imovine i obveza, a nisu direktna posljedica transakcija iskazanih u prihodima i rashodima.⁴²

⁴⁰ Milić A. (2018), Konsolidirani financijski izvještaji u sustavu proračuna za 2017.godinu, Riznica br.2, str. 9

⁴¹ Milić A. (2018), Konsolidirani financijski izvještaji u sustavu proračuna za 2017.godinu, Riznica br.2, str. 11

⁴² Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2011., str. 101

U procesu konsolidacije ovih pojedinačnih izvještaja, prvi korak je **zbrajanje svih istih pozicija** iz pojedinačnih obrazaca, a zatim slijedi **eliminiranje pozicija koje se odnose na iste poslovne događaje**.

Prilikom provođenja postupka **konsolidacije Izvještaja o obvezama** zbrajaju se **sve pojedine istovrsne stavke** iz ovih izvještaja korisnika odnosno nadležnih razdjela, ali se treba uzeti u obzir da se **ne iskazuju međupračunske obveze** koje se odnose na subjekte koji su u procesu konsolidacije.

Kao i kod temeljnih financijskih izvještaja, i kod konsolidiranih je potrebno dostaviti **Bilješke** uz njih, a u njima se posebno naznačuje sljedeće:⁴³

- unutargrupne transakcije koje su u izvještajima eliminirane
- ako je ostvaren manjak/višak u poslovanju grupe
- ako je do odstupanja na nekoj od stavki došlo posebno pod utjecajem jednog ili nekoliko proračuna i/ili korisnika proračuna potrebno je navesti proračune i/ili korisnike proračuna i strukturu navedene pozicije iz izvještaja
- kod Izvještaja o obvezama navesti eliminacije međusobnih obveza nastalih između JLP(R)S i njenih proračunskih korisnika odnosno proračunskih korisnika unutar iste JLP(R)S
- kod Obrasca P-VRIO navesti eliminacije prijenosa između nadležnog proračuna i njegovih proračunskih korisnika kao i između njegovih korisnika. Posebno navesti iznose koji se odnose na prijenose između nenadležnih proračuna i proračunskih korisnika kako bi Ministarstvo financija moglo takve prijenose eliminirati u konačnom koraku konsolidacije
- ako u konsolidaciju ulazi dio nekog AOP-a obavezno navesti iznose i AOP-e uzete u eliminaciju.

⁴³ Milić A. (2018), Konsolidirani financijski izvještaji u sustavu proračuna za 2017.godinu, Riznica br.2, str. 14

3.8. Predaja i objava financijskih izvještaja

Financijski izvještaji sastavljaju se tromjesečno – za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka., 1. siječnja do 30. lipnja., 1. siječnja do 30. rujna i za proračunsku godinu odnosno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca. Proračunski korisnici državnog proračuna imaju obvezu sastavljanja i mjesečnog financijskog izvještaja – Izvještaja o obvezama.⁴⁴

Državni proračun, jedinice lokalne i područne samouprave i izvanproračunski korisnici državnog proračuna predaju financijske izvještaje za tromjesečno i godišnje razdoblje, instituciji ovlaštenoj za obradu podataka.

Proračuni, proračunski i izvanproračunski korisnici financijske izvještaje za proračunsku godinu predaju i nadležnom područnom uredu Državnog ureda za reviziju.

Jedinice lokalne i regionalne samouprave predaju financijske izvještaje za proračunsku godinu do 15. veljače tekuće za prethodnu godinu, a tromjesečne izvještaje u roku od 10 dana po isteku izvještajnog razdoblja.

Jedinice lokalne i regionalne samouprave predaju konsolidirane financijske izvještaje, za proračunsku godinu do 28. veljače tekuće za prethodnu godinu i za razdoblje sastavljanja izvještaja od 1. siječnja do 30. lipnja u roku od 20 dana po isteku izvještajnog razdoblja, instituciji ovlaštenoj za obradu podataka.⁴⁵

Proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave predaju financijske izvještaje za razdoblja od 1. siječnja do 30. lipnja nadležnoj jedinici lokalne i regionalne samouprave i instituciji ovlaštenoj za obradu podataka. Isti ovi korisnici izvještaje za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka i od 1. siječnja do 30. rujna predaju instituciji ovlaštenoj za obradu podataka.

Proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave procesom decentralizacije prešli u iz državnog u proračune jedinica lokalne i regionalne samouprave predaju financijske izvještaje za proračunsku godinu nadležnoj jedinici lokalne i regionalne

⁴⁴ Skupina autora, Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika, III. izmijenjena i dopunjena naklada, RRIFPlus Zagreb, 2011., str. 386

⁴⁵ Pravilnik o proračunskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine, Zagreb (2015), br. 3/15, čl.25

samouprave, instituciji ovlaštenoj za obradu podataka i ministarstvu koje je za njih bilo nadležno prije procesa decentralizacije.⁴⁶

Rokovi za predaju financijskih izvještaja proračunskih korisnika su sljedeći: za proračunsku godinu do 31. siječnja tekuće za prethodnu godinu, a za tromjesečne izvještaje 10 dana po isteku izvještajnog razdoblja.

Izvanproračunski korisnici imaju obvezu predati financijske izvještaje za proračunsku godinu do 15. veljače tekuće za prethodnu godinu, a za tromjesečne izvještaje imaju rok od 20 dana po isteku izvještajnog razdoblja.⁴⁷

Jedinice lokalne i regionalne samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici objavljuju godišnje financijske izvještaje na svojim internetskim stranicama najkasnije u roku od osam dana od dana njihove predaje.⁴⁸

Proračunski izvanproračunski korisnici koji nemaju vlastite internetske stranice objavljuju godišnje financijske izvještaje na internetskim stranicama nadležnog razdjela organizacijske klasifikacije državnog proračuna, odnosno nadležne jedinice lokalne i regionalne samouprave, u roku od osam dana od njihove predaje.⁴⁹

⁴⁶ Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine, Zagreb (2015), br. 3/15, čl.21

⁴⁷ Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine, Zagreb (2015), br. 3/15, čl.24

⁴⁸ Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine, Zagreb (2015), br. 3/15, čl.27

⁴⁹ Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne novine, Zagreb (2015), br. 3/15, čl.27

4. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA GRADA PLOČA

Ploče su mali lučki grad smješten na Ušću Neretve u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Analiza financijskih izvještaja obuhvaća sve tehnike koje služe internim i eksternim korisnicima kako bi procijenili raniju uspješnost (ispunjavanje ciljeva) i tekući financijski položaj te kako bi procijenili budući potencijal i eventualni rizik.

U oruđe i tehnike financijske analize ubrajaju se:⁵⁰

- brojevi i pokazatelji kao sredstva analize
- horizontalna analiza
- vertikalna analiza
- analiza kretanja performansi
- racio analiza.

U ovom poglavlju će biti detaljnije obrađene horizontalna i vertikalna analiza, na primjeru financijskih izvještaja grada Ploča.

4.1. Horizontalna analiza

Horizontalna analiza pokazuje dinamiku promjena u apsolutnim i relativnim iznosima osnovnih bilančnih pozicija u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu. Tako se promjene prate i u Računu dobiti i gubitka.⁵¹

Analitička sredstva koja se koriste u ovoj analizi se nazivaju **komparativni financijski izvještaji** u kojima se primjenom baznih indeksa utvrđuju tendencije.

Postotak promjene = $100 \times (\text{iznos promjene} / \text{iznos u prethodnoj godini})$

Kod ove analize se uspoređuju podaci za razdoblje od najmanje dvije godine, radi otkrivanja promjena u pozicijama financijskih izvještaja.

U ovom slučaju na primjeru grada Ploča, provedena je usporedba za razdoblje od 3 godine, od 2015. do 2017., s tim da se pri računanju 2015. godina koristi kao bazna.

⁵⁰ Vujević I., Financijska analiza, Ekonomski fakultet Split, Split, 2003., str. 122

⁵¹ Vujević I., Financijska analiza, Ekonomski fakultet Split, Split, 2003., str. 129

Tablica 2: Horizontalna bilanca grada Ploča za razdoblje od 2015. do 2017.godine

	2015.	2016.	2017.	Iznos promjene 2016.:2015.	% promjene 2016.:2015.	Iznos promjene 2017.:2015.	% promjene 2017.:2015.
IMOVINA	84.031.895	85.636.388	88.457.384	1.604.493	1,91	4.425.489	5,27
Nefinancijska imovina	65.879.689	66.162.188	68.195.281	282.499	0,43	2.315.592	3,51
Neproizvedena dug.imovina	10.313	13.388	13.388	3.075	29,82	3.075	29,82
Proizvedena dug.imovina	61.104.290	61.224.664	62.936.142	120.374	0,20	1.831.852	3,00
Dug.nefinancijska imovina u pripremi	4.762.011	4.924.136	5.245.751	162.125	3,40	483.740	10,16
Financijska imovina	18.152.206	19.474.200	20.262.103	1.321.994	7,28	2.109.897	11,62
Novac u banci i blagajni	1.232.989	482.789	3.685.707	-750.200	-60,84	2.452.718	198,92
Depoziti,jamčevni polozi i pot.od zaposlenih	37.308	88.530	20.293	51.222	137,29	-17.015	-45,61
Pot.za dane zajmove	91.580	31.580	31.580	-60.000	-65,52	-60.000	-65,52
Dionice i udjeli uglavnici	100.402	200.402	200.402	100.000	99,60	100.000	99,60
Pot.za prihode poslovanja	10.290.882	13.064.762	11.368.504	2.773.880	26,95	1.077.622	10,47
Pot.od prodaje nefin imovine.	6.175.022	5.374.033	4.706.114	-800.989	-12,97	-1.468.908	-23,79
Rashodi budućih razdoblja	224.023	232.104	249.503	8.081	3,61	25.480	11,37
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	84.031.895	85.636.388	88.457.384	1.604.493	1,91	4.425.489	5,27
Obveze	7.873.032	7.568.775	8.135.483	-304.257	-3,86	262.451	3,33
Obveze za rashode poslovanja	5.609.396	5.809.646	6.885.608	200.250	3,57	1.276.212	22,75

Obv.za nabavu nefin imovine	2.263.637	1.759.129	1.249.875	-504.508	-22,29	-1.013.762	-44,78
Vlastiti izvori	76.158.863	78.067.613	80.321.901	1.908.750	2,51	4.163.038	5,47

Izvor: Izračun autora

- Iz prethodne bilance je vidljivo da se ukupna imovina grada Ploča tijekom godina povećava. Apsolutna promjena vrijednosti ukupne imovine 2016.godine u odnosu na 2015. godinu je 1.604.493 kn, odnosno relativno ta promjena iznosi 1,91%. U 2017.godini se vrijednost imovine, u odnosu na 2015., povećala za 5,27% tj. za 4.425.489 kn.
- U nefinancijskoj imovini je u 2016.godini došlo do porasta za 0,43% tj. za 282.499 kn, a u 2017.godini za 3,51% tj.2.315.592 kn. Najznačajniji rast u ovoj vrsti imovini ima neproizvedena dugotrajna imovina sa svojim rastom od 29,82% i u 2016., i u 2017.godini.
- Kod financijske imovine je vidljiv sveukupni porast od 7,28% tj. od 1.321.994 kn, u 2016. godini, a u 2017.godini ova imovina raste za 11,62% tj.za 2.109.897 kn. Najznačajniji rast ove imovine čini porast novca u banci i blagajni 2017.godine od 198,92%, ali isto tako najznačajniji pad ove vrste imovine je vidljiv kod potraživanja za dane zajmove u obe godine po 65,52%.
- Što se tiče obveza i vlastitih izvora, također je vidljiv sveukupni rast od 1,91% tj.od 1.604.493 kn, u 2016.godini u odnosu na 2015. U 2017.godini dolazi do porasta od 5,27% tj. od 4.425.489 kn u odnosu na 2015.godinu.
- U ukupnim obvezama u 2016.godini dolazi do smanjenja za 3,86% tj.za 304.257. No ipak se 2017.godine ukupne obveze povećavaju za 3,33% tj. za 262.451 kn. Obveze za rashode poslovanja bilježe najznačajniji rast od 22,75%, a obveze za nabavu nefinancijske imovine bilježe najznačajniji pad od 44,78%.

- Vlastiti izvori pak bilježe rast u obe godine, 2016. taj rast iznosi 2,51% tj. 1.908.750 kn, a 2017. godine iznosi 5,47% tj. 4.163.038 kn.

Tablica 3: Horizontalni Izvještaj o prihodima i rashodima grada Ploča za razdoblje od 2015. do 2017. godine

	2015.	2016.	2017.	Iznos promjene 2016.:2015.	% promjene 2016.:2015.	Iznos promjene 2017.:2015.	% promjene 2017.:2015.
PRIHODI POSLOVANJA	25.633.333	21.087.112	29.853.070	-4.546.221	-17,74	4.219.737	16,46
Prihodi od poreza	10.657.104	10.881.400	9.259.087	224.296	2,10	-1.398.017	-13,12
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	3.373.411	5.338.594	10.052.624	1.965.183	58,26	6.679.213	198,00
Prihodi od imovine	879.981	873.154	3.285.972	-6.827	-0,78	2.405.991	273,41
Prihodi od pristojbi	10.620.205	3.931.767	7.188.287	-6.688.438	-62,98	-3.431.918	-32,31
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga i od donacija	76.900	55.500	60.500	-21.400	-27,83	-16.400	-21,33
Kazne i upravne mjere	25.732	6.697	6.600	-19.035	-73,97	-19.132	-74,35
RASHODI POSLOVANJA	18.809.727	21.068.765	24.502.908	2.259.038	12,01	5.693.181	30,27
Rashodi za zaposlene	3.664.909	3.388.595	4.110.694	-276.314	-7,54	445.785	12,16
Materijalni rashodi	6.064.149	6.746.721	10.728.045	682.572	11,26	4.663.896	76,91
Rashodi za usluge	3.407.641	3.560.431	5.976.792	152.790	4,48	2.569.151	75,39
Ostali rashodi poslovanja	939.522	879.575	2.175.314	-59.947	-6,38	1.235.792	131,53
Financijski rashodi	60.643	39.882	47.301	-20.761	-34,23	-13.342	-22,00
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6.055.460	6.217.168	6.167.561	161.708	2,67	112.101	1,85
Naknade građanima i kućanstvima iz osiguranja i druge	604.631	824.442	826.036	219.811	36,35	221.405	36,62
Ostali rashodi	2.359.935	3.851.957	2.623.271	1.492.022	63,22	263.336	11,16
PRIHODI I RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE							

Prihodi od prodaje nefin.imovine	1.318.361	2.670.466	1.848.309	1.352.105	102,56	529.948	40,20
Rashodi za nabavu nefin.im.	3.495.122	3.065.937	4.612.328	-429.185	-12,28	1.117.206	31,96
UKUPNO PRIHODI	26.951.694	23.757.578	31.701.379	-3.194.116	-11,85	4.749.685	17,62
UKUPNO RASHODI	22.304.849	24.134.702	29.115.236	1.829.853	8,20	6.810.387	30,53

Izvor: Izračun autora

- Prihodi poslovanja se u 2016.godini u odnosu na 2015.godinu smanjuju za 17,74% tj. za 4.546.221 kn, dok se isti ti prihodi u 2017.godini u odnosu na 2015.godinu povećavaju za 16,64% tj. za 4.219.737 kn. Najznačajnije smanjenje prihoda poslovanja je vidljivo na prihodima od kazni i upravnih mjera od 73,97%, dok su se prihodi od imovine povećali za čak 273,41%.
- Rashodi poslovanja ipak bilježe uzastopna povećanja. U 2016.godini je taj rast iznosio 12,01% tj. 2.259.038 kn, a u 2017.godini je taj rast dodatno povećan na 30,27% tj. 5.693.181 kn. Najznačajniji rast je vidljiv kod ostalih rashoda poslovanja u relativnoj mjeri od 131,53%, a najznačajniji pad je vidljiv kod financijskih rashoda 34,23%.
- Prihodi od prodaje nefinancijske imovine rastu u 2016.godini za 102,56% tj. 1.352.105 kn, a u 2017.godini za 40,20% tj. 529.948 kn.
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2016.godini bilježe pad od 12,28% tj. 429.185 kn, a u 2017.godini ipak dolazi do porasta ovih rashoda od 31,96% tj. 1.117.206 kn.
- Sve prethodne promjene prihoda i rashoda uzrokuju pad ukupnih prihoda, u 2016.godini, za 11,85% tj. 3.194.116 kn, a u istoj godini uzrokuju rast ukupnih rashoda od 8,20% tj. 1.829.853 kn. U 2017.godini bilježi se rast ukupnih prihoda od 17,62% tj. 1.117.206 kn, a isto tako i rast ukupnih rashoda od 30,53% tj. 6.810.387 kn.

4.2. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza pokazuje postotni udjel svake stavke financijskog izvještaja u odnosu na odgovarajući zbroj. Koristi se kako bi se prikazao odnos različitih dijelova prema krajnjem zbiru u jednom financijskom izvještaju.⁵²

Kod bilance, ukupna imovina i ukupne obveze i vlastiti izvori predstavljaju bazne veličine, a sve ostale pozicije imovine odnosno obveza i vlastitih izvora se sastavljaju u odnos s tom osnovicom. Ova analiza se temelji na **strukturnim financijskim izvještajima**.

Tablica 4: Vertikalna bilanca grada Ploča za razdoblje od 2015.do 2017.godine

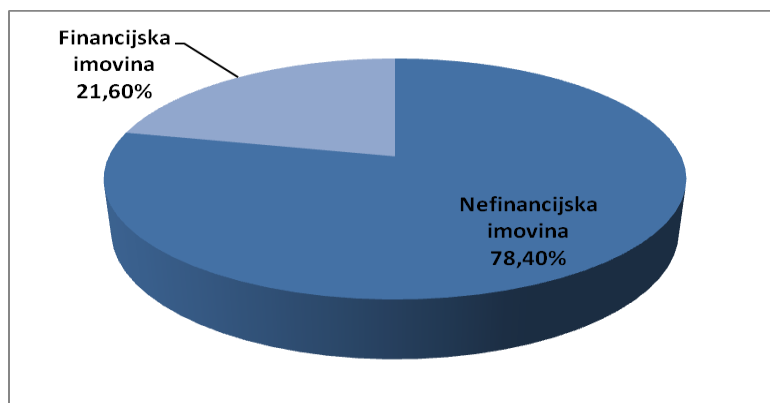
	2015.	2016.	2017.	Udio 2015.	Udio 2016.	Udio 2017.
IMOVINA	84.031.895	85.636.388	88.457.384	100,00	100,00	100,00
Nefinancijska imovina	65.879.689	66.162.188	68.195.281	78,40	77,26	77,09
Neproizvedena dug.imovina	10.313	13.388	13.388	0,01	0,02	0,02
Proizvedena dug.imovina	61.104.290	61.224.664	62.936.142	72,72	71,49	71,15
Dug.nefinancijska imovina u pripremi	4.762.011	4.924.136	5.245.751	5,67	5,75	5,93
Financijska imovina	18.152.206	19.474.200	20.262.103	21,60	22,74	22,91
Novac u banci i blagajni	1.232.989	482.789	3.685.707	1,47	0,56	4,17
Depoziti,jamčevni polozi i pot.od zaposlenih	37.308	88.530	20.293	0,04	0,10	0,02
Pot.za dane zajmove	91.580	31.580	31.580	0,11	0,04	0,04
Dionice i udjeli u glavnici	100.402	200.402	200.402	0,12	0,23	0,23
Pot.za prihode poslovanja	10.290.882	13.064.762	11.368.504	12,25	15,26	12,85
Pot.od prodaje nefin imovine.	6.175.022	5.374.033	4.706.114	7,35	6,28	5,32

⁵² Vujević I., Financijska analiza, Ekonomski fakultet Split, Split, 2003., str. 130

Rashodi budućih razdoblja	224.023	232.104	249.503	0,27	0,27	0,28
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	84.031.895	85.636.388	88.457.384	100,00	100,00	100,00
Obveze	7.873.032	7.568.775	8.135.483	9,37	8,84	9,20
Obveze za rashode poslovanja	5.609.396	5.809.646	6.885.608	6,68	6,78	7,78
Obv.za nabavu nefin. imovine	2.263.637	1.759.129	1.249.875	2,69	2,05	1,41
Vlastiti izvori	76.158.863	78.067.613	80.321.901	90,63	91,16	90,80

Izvor: Izračun autora

- U strukturi ukupne imovine u 2015.godini veći udio ima nefinancijska imovina u iznosu od 78,40%, dok financijska imovina zauzima 21,60%. U nefinancijskoj imovini najveći udio ima proizvedena dugotrajna imovina i to u iznosu od 72,72%, a najmanji udio ima neproizvedena dugotrajna imovina u iznosu od 0,01%. Kod financijske imovine najznačajniji udio imaju potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 12,25%, dok najmanji udio imaju depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih u iznosu od 0,04%.

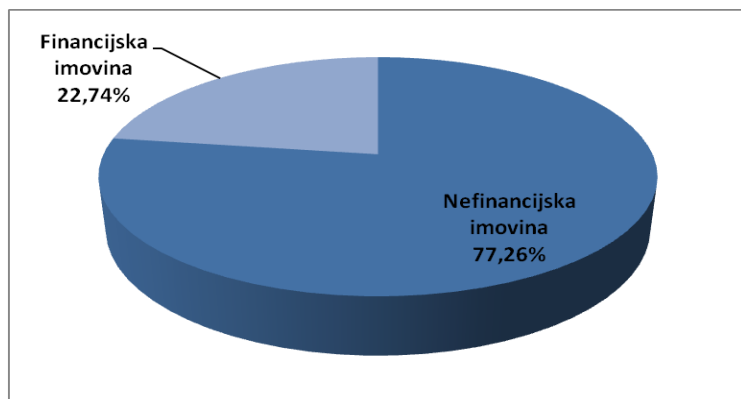

Graf 1: Udio financijske i nefinancijske imovine u ukupnoj imovini u 2015.godini

Izvor: Izračun autora

- Strukturu ukupne imovine u 2016.godini u iznosu od 77,26% sačinjava nefinancijska imovina, a financijska u iznosu od 22,74%. U nefinancijskoj imovini najznačajniji udio ima proizvedena dugotrajna imovina u iznosu od 71,49%, a najmanje značajan udio ima

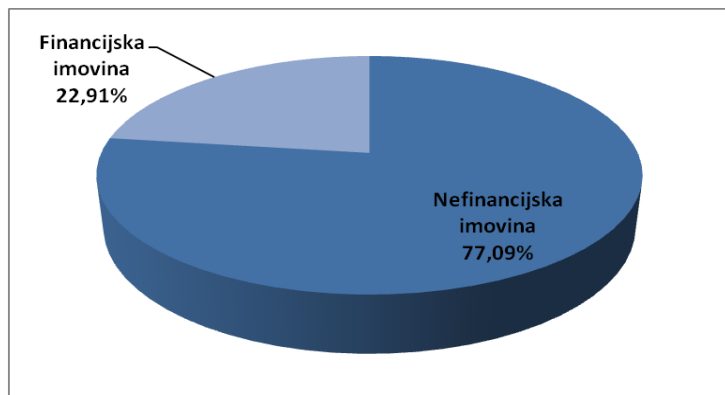
neproizvedena dugotrajna imovina u iznosu od 0,02%. Kod financijske imovine najveći udio imaju potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 15,26%, a najmanji udio imaju potraživanja za dane zajmove u iznosu od 0,04%.

Graf 2: Udio nefinancijske i financijske imovine u ukupnoj imovini u 2016.godini

Izvor: Izračun autora

- U 2017.godini strukturu ukupne imovine čini većim dijelom nefinancijska imovina u iznosu od 77,09%, a manji dio čini financijska imovina u iznosu od 22,91%. Kao i u prethodne dvije godine, najveći udio u nefinancijskoj imovini ima proizvedena dugotrajna imovina u iznosu od 71,15%, a najmanji udio ima neproizvedena dugotrajna imovina u iznosu od 0,02%. U financijskoj imovini najveći udio imaju potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 12,85%, a najmanji udio imaju depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih u iznosu od 0,02%.

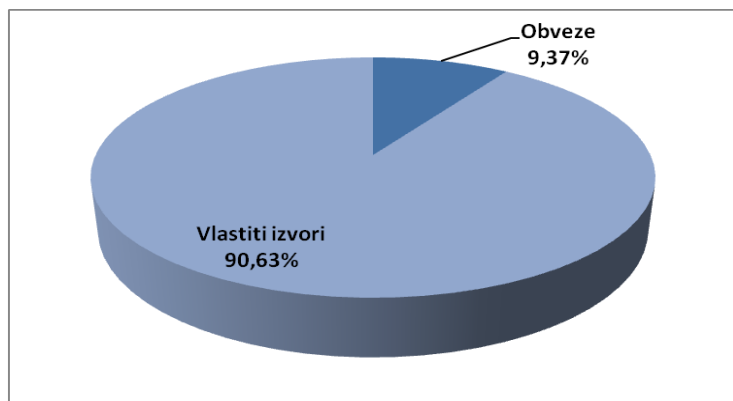

Graf 3: Udio nefinancijske i financijske imovine u ukupnoj imovini u 2017.godini

Izvor: Izračun autora

- Struktura ukupnih obveza u vlastitih izvora se u 2015.godini u iznosu od 9,37% odnosi na obveze, dok se iznos od 90,63% odnosi na vlastite izvore. Veći udio u obvezama imaju

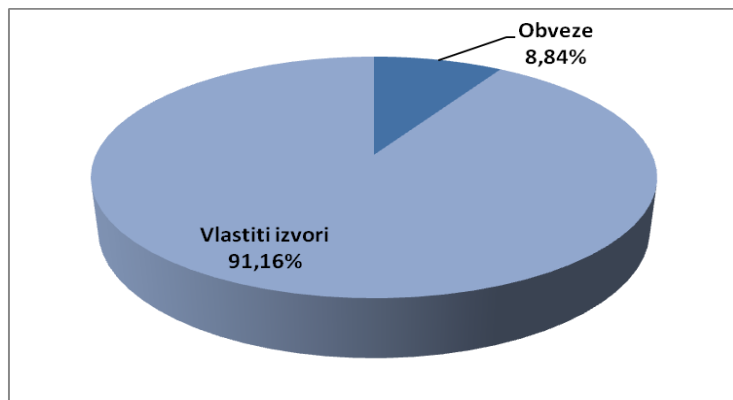
obveze za rashode poslovanja u iznosu od 6,68%, dok obveze za nabavu nefinancijske imovine imaju udio od 2,69%.

Graf 4: Udio obveza i vlastitih izvora u ukupnim obvezama i vlastitim izvorima u 2015.godini

Izvor: Izračun autora

- U 2016.godini veći udio u strukturi ukupnih obveza i vlastitih izvora imaju vlastiti izvori u iznosu od 91,16%, dok obveze imaju manji udio u iznosu od 8,84%. U obvezama veći udio imaju obveze za rashode poslovanja u iznosu od 6,78%, a manji udio imaju obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 2,05%.

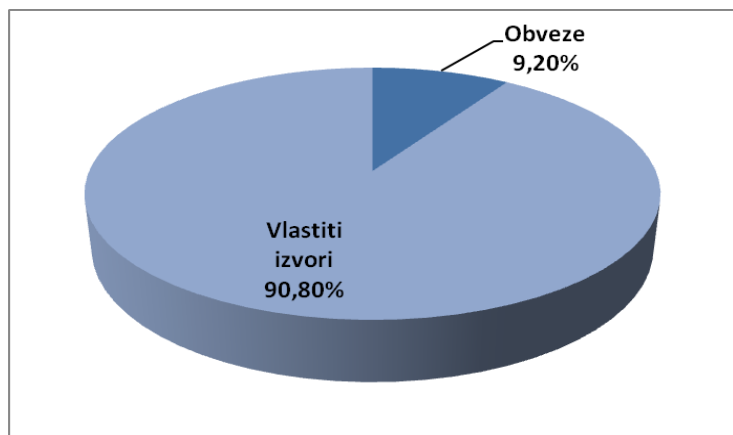

Graf 5: Udio obveza i vlastitih izvora u ukupnim obvezama i vlastitim izvorima u 2016.godini

Izvor: Izračun autora

- U strukturi ukupnih obveza i vlastitih izvora u 2017.godini veći udio imaju vlastiti izvori u iznosu od 90,80%, dok obveze imaju manji udio u iznosu od 9,20%. U obvezama

strukturu čine obveze za rashode poslovanja u iznosu od 7,78%, a obveze za nabavu nefinancijske imovine čine 1,41%.

Graf 6: Udio obveza i vlastitih izvora u ukupnim obvezama i vlastitim izvorima u 2017.godini

Izvor: Izračun autora

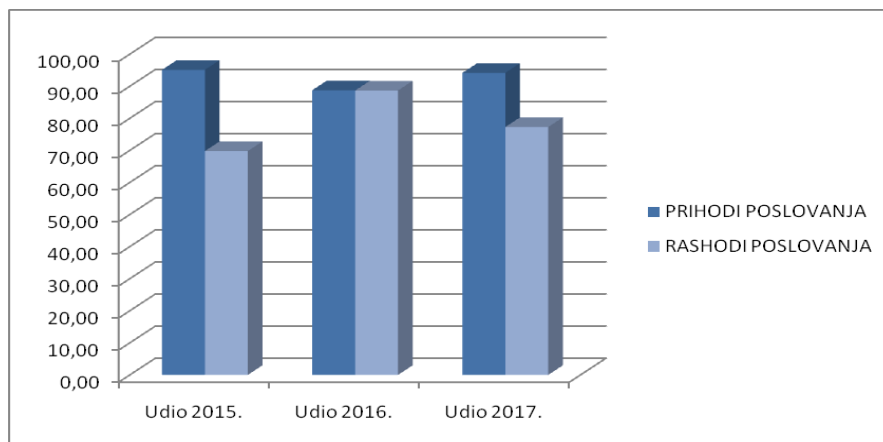
Tablica 5: Vertikalni Izvještaj o prihodima i rashodima grada Ploča za razdoblje od 2015. do 2017.godine

	2015.	2016.	2017.	Udio 2015.	Udio 2016.	Udio 2017.
PRIHODI POSLOVANJA	25.633.333	21.087.112	29.853.070	95,11	88,76	94,17
Prihodi od poreza	10.657.104	10.881.400	9.259.087	39,54	45,80	29,21
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	3.373.411	5.338.594	10.052.624	12,52	22,47	31,71
Prihodi od imovine	879.981	873.154	3.285.972	3,27	3,68	10,37
Prihodi od pristojbi	10.620.205	3.931.767	7.188.287	39,40	16,55	22,67
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga i od donacija	76.900	55.500	60.500	0,29	0,23	0,19
Kazne i upravne mjere	25.732	6.697	6.600	0,10	0,03	0,02
RASHODI POSLOVANJA	18.809.727	21.068.765	24.502.908	69,79	88,68	77,29
Rashodi za zaposlene	3.664.909	3.388.595	4.110.694	13,60	14,26	12,97
Materijalni rashodi	6.064.149	6.746.721	10.728.045	22,50	28,40	33,84

Rashodi za usluge	3.407.641	3.560.431	5.976.792	12,64	14,99	18,85
Ostali rashodi poslovanja	939.522	879.575	2.175.314	3,49	3,70	6,86
Financijski rashodi	60.643	39.882	47.301	0,23	0,17	0,15
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6.055.460	6.217.168	6.167.561	22,47	26,17	19,46
Naknade građanima i kućanstvima iz osiguranja i druge	604.631	824.442	826.036	2,24	3,47	2,61
Ostali rashodi	2.359.935	3.851.957	2.623.271	8,76	16,21	8,27
PRIHODI I RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE						
Prihodi od prodaje nefin.imovine	1.318.361	2.670.466	1.848.309	4,89	11,24	5,83
Rashodi za nabavu nefin.im.	3.495.122	3.065.937	4.612.328	12,97	12,91	14,55
UKUPNO PRIHODI	26.951.694	23.757.578	31.701.379	100,00	100,00	100,00
UKUPNO RASHODI	22.304.849	24.134.702	29.115.236	82,76	101,59	91,84

Izvor: Izračun autora

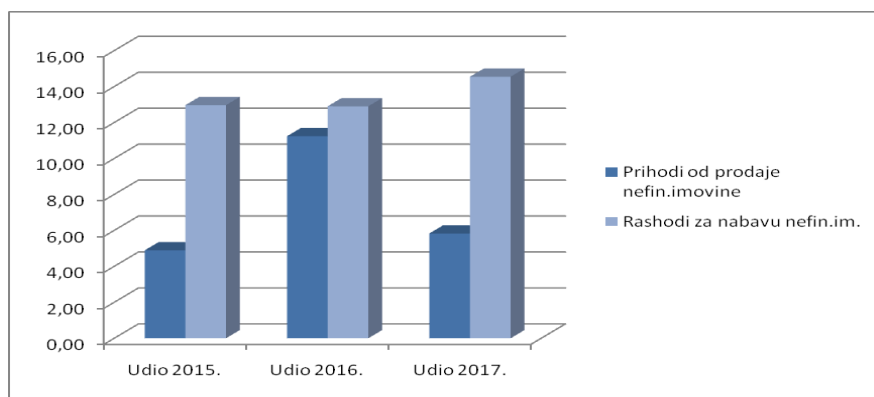
- Iz prethodne tablice je vidljivo da najveći udio u ukupnim prihodima imaju prihodi poslovanja te taj udio varira tijekom godina. 2015. godine udio prihoda poslovanja je bio 95,11%, dok se u 2016.godini taj udio smanjio na 88,76%, a 2017.godine dolazi do njegovog rasta na 94,17%. Tijekom sve tri najveći udio od prihoda poslovanja imaju prihodi od poreza, a najmanji udio imaju kazne i upravne mjere.
- Isto tako, tijekom godina i udjeli rashoda poslovanja variraju. U 2015.godini udio rashoda poslovanja u ukupnim prihodima je iznosio 69,79%, u 2016. godini je došlo do njegovog porasta na 88,68%, dok u 2017.godini dolazi do njegovog pada na 77,29%. U sve tri godine od rashoda poslovanja najveći udio imaju materijalni rashodi, a najmanji udio imaju financijski rashodi.

Graf 7: Udio prihoda poslovanja i rashoda poslovanja u ukupnim prihodima u 2015.,2016., i 2017.godini

Izvor: Izračun autora

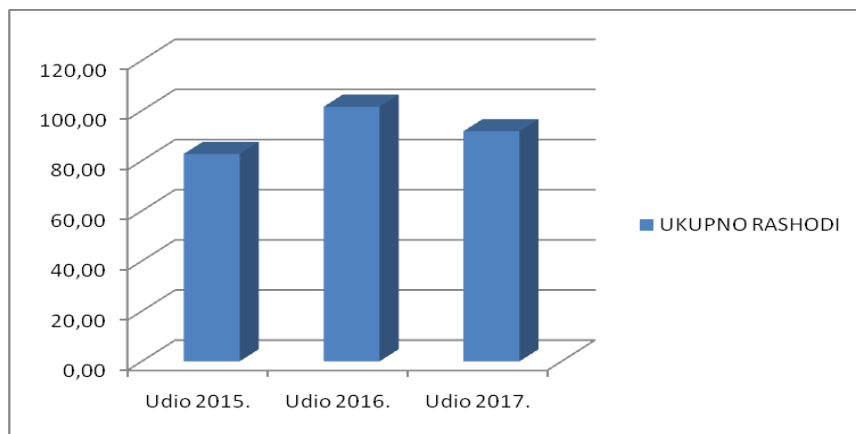
- Što se tiče prihoda od prodaje nefinancijske imovine njihov udio je u 2015.godini 4,89%, u 2016.godini se povećava na 11,24%, a u 2017.godini se smanjuje na 5,83%. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2015.godini imaju udio od 12,97%, u 2016.godini se smanjuju na 12,91%, dok se u 2017.godini povećavaju na 14,55%.

Graf 8: Udio prihoda i rashoda od nefinancijske imovine u ukupnim prihodima u 2015., 2016. i 2017.godini

Izvor: Izračun autora

- Ukupni rashodi u ukupnim prihodima imaju udio od 82,76% u 2015.godini, taj udio se povećava u 2016.godini na 101,59%, dok u 2017.godini taj udio pada na 91,84%.

Graf 9: Udio ukupnih rashoda u ukupnim prihodima u 2015., 2016. i 2017.godini

Izvor: Izračun autora

5. ZAKLJUČAK

Svi obveznici proračunskog računovodstva imaju obvezu sastavljanja sljedećih financijskih izvještaja: Bilanca, Izvještaj od prihodima, rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjena u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Svaki od ovih financijskih izvještaja za cilj ima pružanje informacija o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja poslovnih ciljeva proračuna.

Provedenom horizontalnom analizom Bilance grada Ploča utvrđeno je da se vrijednost ukupne imovine u 2015., 2016., i 2017. godini uzastopno povećava. Ukupnu imovinu ovog grada čine nefinancijska imovina, čiji je najznačajniji rast vidljiv u neproizvedenoj dugotrajnoj imovini, i financijska imovina s najznačajnijim porastom kod novca u banci i blagajni. Ovom analizom je također utvrđeno da u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu dolazi do smanjenja obveza, a u 2017. godini dolazi do povećanja istih. Kod vlastitih izvora je vidljivo povećanje u obe godine.

Kod ukupnih prihoda je utvrđeno da dolazi do njihovog pada u 2016. godini, a u 2017. godini se isti povećavaju. S druge strane ukupni rashodi se povećavaju tijekom obe godine.

Vertikalna analiza je omogućila uvid u strukturu financijskih izvještaja. Glavninu ukupne imovine predstavlja nefinancijska imovina, dok je financijska imovina u znatno manjem udjelu. Najznačajnija stavka nefinancijske imovine je proizvedena dugotrajna imovina, a financijsku imovinu najvećim dijelom čine potraživanja za prihode poslovanja.

Kod prihoda je u 2016. godini došlo do porasta, a u sljedećoj godini se smanjuju. Rashodi u 2016. godini se povećavaju, dok je sljedeće godine vidljiv njihov pad.

Osim navedenih financijskih izvještaja proračunski subjekti i korisnici imaju obvezu vođenja poslovnih knjiga (Dnevnik, Glavna knjiga i Pomoćne knjige) te knjigovodstvenih isprava.

LITERATURA

1. Bičanić N., Jakir-Bajo I., Maletić I., Milić A., Proračunsko računovodstvo- Primjena pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, TEB poslovno savjetovanje d.o.o., Zagreb, 2011., str. 39-42.
2. Milić A., (2014), izvještaj o obvezama, Riznica br.2, Zagreb, str. 2-13.
3. Milić A. (2018), Konsolidirani financijski izvještaji u sustavu proračuna za 2017.godinu, Riznica br.2, str. 9-14
4. Nikić J., (2018), Bilješke uz financijske izvještaje, Riznica br.1, Zagreb, str. 44-45.
5. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu , Narodne novine, Zagreb (2015), br. 3/15
6. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom nadzoru, Narodne novine, Zagreb (2015), br. 57/15, čl.1
7. Pravilnik o proračunskom nadzoru, Narodne novine, Zagreb (2013), br.71/13
8. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu , Narodne novine, Zagreb (2014), br. 124/14
9. Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave, Narodne novine, Zagreb (2009), br. 128/09
10. Skupina autora, Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika,III. izmijenjena i dopunjena naklada, RRIFPlus Zagreb, 2011.
11. Vujević I., Financijska analiza, Ekonomski fakultet Split, Split, 2003., str 122-130.
12. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, Narodne novine,Zagreb (2010), br. 139/10
13. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu , Narodne novine, Zagreb (2012)
14. Zakon o proračunu, Narodne novine,Zagreb (2008), br. 87/08
15. Zelenika R. (2000): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka

SAŽETAK

Cilj ovog istraživanja bio je prikazivanje, pojašnjavanje financijskih izvještaja proračunskih korisnika i subjekata te provođenje horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja grada Ploča. Osnovna svrha financijskih izvještaja u proračunskom računovodstvu je pružiti informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika. U ovom radu su obuhvaćene 2015., 2016. i 2017. godina kako bi se tijekom tih godina, horizontalnom analizom, utvrdile vrijednosti imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda. Osim njihovih vrijednosti, vertikalnom analizom, je utvrđena struktura imovine, obveza i vlastitih izvora te prihoda i rashoda.

Ključne riječi: financijski izvještaji, horizontalna analiza, vertikalna analiza

SUMMARY

The aim of this research was to present, clarify the financial statements of budget users and entities and conduct horizontal and vertical analysis of the financial statements of the town of Ploče. The primary purpose of financial statements in budget accounting is to provide information on the financial position and performance of set budget targets, budget and extrabudgetary users. This paper covers the years 2015, 2016, and 2017, in order to identify the value of assets, liabilities, own resources, revenues and expenditures during these years by horizontal analysis. In addition to their values, vertical analysis has determined the structure of assets, liabilities and own resources as well as income and expense.

Key words: financial statements, horizontal analysis, vertical analysis

PRILOZI

POPIS TABLICA:

Tablica 1: Razredi u računskom planu za proračunsko računovodstvo	10
Tablica 2: Horizontalna bilanca grada Ploča za razdoblje od 2015. do 2017.godine	26
Tablica 3: Horizontalni Izvještaj o prihodima i rashodima grada Ploča za razdoblje od 2015. do 2017. godine	28
Tablica 4: Vertikalna bilanca grada Ploča za razdoblje od 2015.do 2017.godine	30
Tablica 5: Vertikalni Izvještaj o prihodima i rashodima grada Ploča za razdoblje od 2015. do 2017.godine	34

POPIS GRAFOVA:

Graf 1: Udio financijske i nefinancijske imovine u ukupnoj imovini u 2015.godini.....	31
Graf 2: Udio nefinancijske i financijske imovine u ukupnoj imovini u 2016.godini.....	32
Graf 3: Udio nefinancijske i financijske imovine u ukupnoj imovini u 2017.godini.....	32
Graf 4: Udio obveza i vlastitih izvora u ukupnim obvezama i vlastitim izvorima u 2015.godini.....	33
Graf 5: Udio obveza i vlastitih izvora u ukupnim obvezama i vlastitim izvorima u 2016.godini.....	33
Graf 6: Udio obveza i vlastitih izvora u ukupnim obvezama i vlastitim izvorima u 2017.godini.....	34
Graf 7: Udio prihoda poslovanja i rashoda poslovanja u ukupnim prihodima u 2015.,2016., i 2017.godini.....	36
Graf 8: Udio prihoda i rashoda od nefinancijske imovine u ukupnim prihodima u 2015., 2016. i 2017.godini.....	36
Graf 9: Udio ukupnih rashoda u ukupnim prihodima u 2015., 2016. i 2017.godini	37